

Mire kötelez a kapott kegyelem? – 3. rész

Időpont: 1942. január 10.

Helyszín: Nyíregyháza

Alapige: Zsoltár 51,20-21

Tégy jól a te kegyelmedből a Sionnal; és építsd meg Jeruzsálem kőfalait.

Akkor kedvesek lesznek előtted az igazságnak áldozatai; az égő és egész áldozat: akkor a te oltárodon áldoznak néked tulkokkal.

Keresztyén gyülekezet! Szeretett testvéreim az Úrban!

Azt mondtuk, hogy az 51. zsoltár végén a bűnbánó zsoltáros király azon gondolkodik, hogy a kegyelem, amit kapott, mire kötelezi őt. A felolvasott két vers az utolsó két vers. Ezekben a zsoltáríró a maga tekintetét nagyobb távlatokba vetíti ki. Sionról és Jeruzsálemről gondolkodik.

Akkor, amikor Sionról és Jeruzsálemről hallunk ebben a zsoltárban, ezt át kell írni nekünk mai nyelvre, hogy megérthessük. Akkor, amikor a zsoltáríró Sionra és Jeruzsálemre gondol, akkor két közösségre gondol, ami ma is fontos. És ez a nemzet és az egyház. Az ő hazájának és egyházának ügye az, amelyikre e két versben vetíti a tekintetét. Arra a két közösségre gondol tehát, amelyikbe Isten az ő életét elhelyezte. Mert minden embernek az életét elhelyezte Isten ebbe a két közösségbe. Mindenkinek van hazája és mindenkinek van egyháza. A zsoltáríró úgy érzi, hogy ez iránt a két közösség iránt mindenki felelősséggel tartozik. Éppen ez az, ami őt olyan nagyon bántja. Mert nem viselt elég felelősséget a nemzete és egyháza iránt. Elfelejtkezett arról, hogy az ő becsülete nemcsak az ő saját becsülete, hanem az ő becsületével áll, vagy esik az egyháza és nemzete becsülete is. Elfelejtkezett arról, hogy ő jelképévé vált annak a két közösségnek, amelynek élén állott, hiszen király volt, országának első embere. Természetes dolog, hogy az ő életéről alkotott véleményt magának minden olyan idegen, aki hazájáról és a zsidó népről véleményt akart mondani. És ha ő nem is volt papi ember, azonban egyrészt mégis a zsidó nép alkotmányánál fogva jelentős szerepet játszott a zsidó nép vallásos életében, másrészt tudjuk, hogy ő volt a zsoltáros király. Az ő énekeit énekelték a templomban, amikor az áldozatokat bemutatták és az ő imádságait imádkozták. És ő elfelejtkezett arról, hogy mikor a bűn útjára lép, nemcsak a maga életét teszi tönkre, nemcsak azét, akivel együtt jár a bűn útján, hanem az ő egyházának és nemzetének a becsületét is tönkre teszi. Ő tudja jól, hogy sohasem büntet Isten egyedül egy embert az ő bűnéért, hanem egy valaki bűnéért mindig bünteti a közösséget is, amelybe Isten őt belé helyezte; hogy nem fenyegetés csupán, hogy Isten megbünteti az atyák vétkeit a fiakban harmad és negyedíziglen, hanem az rettenetes valóság. Arról lehet beszélni, hogy ez nem túl keménység-e, de nem tudunk rajta változtatni. Kénytelenek vagyunk belátni azt, hogy mi kényszerítjük Istent arra, hogy azokban büntessen meg, akiket legjobban szeretünk, mert más nem töri össze a szívünket. Ha kevesebb elég volna, akkor Isten nem büntetné azokat, akik abban nem vétkesek.

A zsoltáríró előtt most világosan áll az, hogy amit ő cselekedett, amiért az 51. zsoltárt meg kellett írnia, az micsoda rettenetes következményekkel járhat hazájára. Akkor, amikor azért imádkozik, hogy „*építsd meg Jeruzsálem kőfalait*”, akkor világosan látja azt, hogy az ő nemzetének ügye rettentő meggyengülést szenvedett az ő bűne által. Mert az a város, amelynek kőfalait meg kell építeni, annak nincsenek már falai és azért kell megépíteni azokat. A védtelenné vált várossal az ellenség azt teszi, amit akar és ő jól tudja, hogy egy nemzet ügyét

mindig csak az Isten védelmezheti meg. Ő az erős kőfal, mely bennünket körülvesz. Ő az erős várunk és ha Ő jár táborát körülöttünk, akkor semmi veszedelem nem érhet minket. De ha Isten kénytelen elpártolni, mert mi is elpártoltunk, akkor veszített ügye van a nemzetnek. És ő ezt érzi. Hiába vezette diadalra népét, hiába alapozta meg anyagi létét, hiába szerzett nagy dicsőséget néki, körülötte irigy ellenségek leselkednek reá és megismétlődik az, ami a Bírak könyvében meg van írva, hogy mikor Istent elhagyta Izrael népe, akkor engedte, hogy ellenség pusztítson rajta végig, legyenek újra árvák és özvegyek, nyomorúság és éhínség. Ez világosodik meg előtte: hogy én vétkeztem nemcsak önmagam ellen, nemcsak Betsabé ellen, Uriás ellen, hanem vétkeztem az én Istenem és a hazám ellen is.

Bizony testvéreim jól látja Dávid nemcsak azt, hogy ő kívülről milyen veszedelmeket hozhatott az ő bűnével hazájára, hanem azt is látja, hogy milyen veszedelmeket hozott ő belülről is arra. Mert amikor az ország első embere ilyen mélyre zuhan, mint Dávid, abban a pillanatban meglazul a belső fegyelem. Bizony gondoljuk csak el, hogy ha Dávid még egyszer parancsot adna a harcra, vajon nem jutna-e az emberek eszébe, hogy hátha ennek a háta mögött is olyan dolog lappang, mint Uriás esetében. Hátha énbelőlem is hősi halottat akar csinálni a király, mert valamiért útjában vagyok néki. A Dávid bűne hogy hűti le a katonák lelkesedését, bátorságát, hősi elszántságát.

Azonban emellett látja Dávid király azt is, hogy ő nemcsak nemzetének, hazájának, hanem egyházának életére is milyen rettentő szégyent hozott. Azért imádkozik, hogy legyenek előtted kedvesek „*az igazságnak áldozatai*”.

Kedves testvéreim! Dávid király úgy érzi, hogy azok az emberek, akik eddig Istent szerették, a templomot látogatták, áldozatokat mutattak be, az egyház parancsainak engedelmeskedtek, – mikor meghallják, hogy a zsoltáros király hová süllyedt, akkor felébred bennük az ellenszenv és utálat és azt mondják, hogy én nem megyek többet templomba, ahol ilyen embernek a zsoltárait éneklik és imádkozzák. Én egy ilyen gyilkos és parázna emberrel nem tudok együtt imádkozni és énekelni. És akkor elmaradnak a templomból és az Úrnak oltárától és ezért néki kell hordozni a felelősséget. Megkevesbednek az áldozatok. És ez mind a Dávid bűnéért. Pedig ő nagyon jól tudja, hogy aki haragot tart az egyházzal és az egyházat akarja megbüntetni, az nem az egyházat bünteti meg, hanem önmagát. Éppen úgy, mint az a gyermek, aki daczból nem akar enni. Az ilyen gyermek nem a szüleit és az ételt bünteti meg, hanem saját magát, mert ő marad éhes, ő gyengül el. Aki kikapcsolja magát a közösségből, melyben Isten lelki táplálékot akar adni néki, az nem azt bünteti meg, akin keresztül Isten azt néki nyújtani akarja, hanem magamagát. Ez azonban kedves testvéreim, nem változtat azoknak a felelősségén, akik miatt ezt a helytelen eljárást mások gyakorolják. És ezt érzi Dávid király is. Igaz, ostobán cselekesznek azok, akik elhanyagolják az Úr oltárát és azt gondolják, hogy joguk van ezt cselekedni, mert méltatlanok az oltár körül forgolódók, de ez nem változtat semmit azon, hogy számon kéri Isten a bűneiket ő tőle. Ők az ő bűneik miatt vesznek el, de az ő vérüket az ő kezéből kéri Isten számon, aki miatt ezek megtörténtek. És ezt Dávid érzi, ez nehezedik a lelkére és ezért imádkozik a zsoltár végén azért: Uram, ne büntesd a hazámat és egyházamat azért, mert én olyan nyomorult és utolsó király és zsoltáros ember vagyok.

Kedves Testvéreim, Dávidban tehát felébred a felelősség az iránt a közösség iránt, amelyikbe Isten őt helyezte és amelyik iránt való felelősségét a bűn, – amely megvakította őt – meglazította. Ebben benne van már annak a megállapítása is, hogy miben látja a zsoltáríró a kapott kegyelem utolsó kötelezését. Abban látja, hogy: hordozz felelősséget azért a közösséért, amelybe Isten beléhelyezett.

Mert Isten az embert mindig közösségbe helyezi. Családba, országba, egyházba, Isten országába. Mindaddig, amíg Istennel van kapcsolatban valaki, addig ezt áldásnak érzi. Abban a pillanatban, mihamarabb az Istennel való kapcsolatunk megszakad, tehernek, nyűgnek és áldozatnak érezzük a közösséget, amelytől szabadulni szeretnénk. Mindaddig, amíg Isten gondolatai szerint éljük az életünket, addig úgy érezzük, hogy Isten különös kegyelme az, hogy meglátta mindjárt a teremtés elején azt, hogy „nem jó az embernek egyedül lenni” (1Móz 2,18) és teremtett közösséget, amelyben élhet. Addig mindig úgy érezzük, hogy a közösség puha fészek, amely körülvesz szeretetével, addig úgy érezzük, hogy az védő kőfal, addig úgy érezzük, hogy az áldott iskola, melyben emberek – akikre Isten felelősséget adott énemetem – nevelnek és gondoznak engem, de abban a pillanatban, mihamarabb ez a kapcsolat meglazul, vagy megszakad, azt érezzük, hogy én nem élhetem a magam életét; milyen kellemetlen, hogy alkalmazkodnom kell. Mert a közösségben senki sem élheti a maga életét, ott mindenki kénytelen engedni valamit, hogy elhordozható legyen a közösség élete.

Kedves testvéreim! Mondom, hogy a közösség életében felmerülő kellemetlen érzések és a közösségtől való szabadulásunknak a vágya nem azzal van összefüggésben, hogy milyen a közösség, hanem azzal van összefüggésben, hogy milyen a viszonyom Istennel. Nem azért elhordozhatatlan számomra a nemzetem, a hazám, az egyházam, mert az maga elhordozhatatlan, hanem azért, mert az Istennel való kapcsolatomban meglazult és elvesztettem emiatt a felelősség érzését irántuk. Mindig az én bűnöm az – és nem a mások bűne -, amely miatt nem látom a feladatot, melyre Isten állított engem. Nem érzem, hogy „közülünk senki sem él önmagának, és senki sem hal önmagának: Mert ha élünk, az Úrnak élünk; ha meghalunk, az Úrnak halunk meg” (Róm 14,7-8).

Kedves Testvéreim! A zsoltáriró ebben látja a betetőzését annak, amire a kapott kegyelem kötelezi a bűnöst. Óh, kérdezzük meg magunktól, hogy vajon azért a közösségért, melybe Isten állított bennünket, érzünk-e elég felelősséget? Gondolunk-e arra, hogy mi sem élünk és halunk önmagunknak; hogy cselekedeteinkből egyházunkra és hazánkra láthatatlan és kézzel foghatatlan, de rettenetes valóságként bekövetkező következmények hárulhatnak.

Miben látja most már a zsoltáriró ennek a felelősségérzésnek a megnyilatkozását? Mindenekelőtt abban, hogy ő imádkozik az ő hazájáért és egyházáért. „Tégy jól a te kegyelmedből a Sionnal; és építsd meg Jeruzsálem kőfalait.” Imádkozik érte. És ne gondoljátok testvéreim, hogy azt ő úgy gondolja, hogy csak imádkozik. Ő úgy érzi, hogy nem tehet nagyobbat ő, a király, a hazájáért, mintha imádkozik érte. Óh, ez nem az utolsó próbája a segíteni akarásnak, amelyet elővehet akkor, amikor más mód nincs arra, hogy segítsen, hanem ez az első, az alfa és az omega, hogy én imádkozhatom azokért, akikért felelős vagyok Istennek.

Kedves Testvérem! Imádkozol-e te azokért, akik közé Isten akaratából helyezettél? Családodért, hazádért és imádkozol-e az egyházadért? Vajon akkor, amikor most súlyos és nehéz tárgyalások folynak a mi hazánk jövője felől, vajon ott járt-e a királyi palota és a tanácsstermek körül a mi magyar népünk imádsága azért, hogy Isten adjon bölcsességet azoknak, akik most nagy dolgokról, a mi hazánk jövőjéről tanácskoznak?! Ne panaszkodjék senki azokra, akik az élen állanak, ha nem imádkozott őket. Nincsen senkinek joga panaszt emelni dolgokért, amelyeknek sikeréért nem végezte el a közbenjáró imádságnak szent kötelességét.

Kedves Testvéreim! Ezer és ezer példa mutatja, hogy milyen csodálatos a közbenjáró imádság ereje. Egyetlen példával akarom befejezni az 51. zsoltárt.

Óh, nem csak Istennek vannak tékozló gyermekei, hanem Isten gyermekeinek is vannak, voltak és lesznek tékozló gyermekei. Spenerről, a német lelkésztől, a pietizmus atyjáról, aki tehát Isten országban rendkívül megáldott eszköz volt, van feljegyezve az, hogy volt egy tékozló fia. Hiába volt a család keresztyén levegője, minden kérés és tanítás, ez a fiú járt a gonoszok útján. Nem a szülei tanácsára hallgatott, azokat elfogultaknak és maradiaknak tartotta, hanem a gonoszok tanácsa után indult el. És akkor atyja elhatározta, hogy nem beszél néki többet, csak Istennek beszél egyedül róla. És akkor újra nagy hűséggel és szívbeli szomorúsággal, de bizodalmas hittel kezdett könyörögni azért, hogy térítse meg Isten a fiát, úgy, ahogyan Ő akarja. Ha nem akarja Isten őt felhasználni, akkor állítsa őt félre, csak azt kérte, hogy vezesse a fiút Isten magához. És akkor nem sokkal ezután a rettentő betegségbe esett a fiú, élet-halál között lebegett. Édesapja szívét kimondhatatlan szorongás lepte el: vajon nem az én imádságaim eredménye-e az, hogy már hónapok óta kínlódik. És akkor egyszerre felugrott a fiú az ágyában és azt kiáltotta: jaj nekem, megfulladok, körül vesznek – mint valami kőfal – az atyám imádságai. És azután békességet talált. Isten elkészítette a szívét arra, hogy az atyja elmondhassa néki, hogy ő miért imádkozott. És megfordult a betegség. A fiú meggyógyult testileg és lelkileg és Isten az ő szolgájának megengedte megérni azt, hogy a fiából becsületes, hívó ember lett és megállotta helyét az életben s boldog családi életet élt. És lett bizonyossága annak az Igének, hogy *„igen hasznos az igaznak buzgóságos könyörgése”* (Jak 5,16). Az imádkozó bűnbánó király az 51. zsoltár végén úgy érzi, hogy nem mondhat nagyobb, dicsőbbet, hatalmasabbat és hasznosabbat, mint azt: Atyámfiak imádkozatok egymásért!

Ámen.